

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ голови правління ВГО "Асоціація
працівників дошкільної освіти"

від 30.11.2023 № 40 - о

**Програма підвищення кваліфікації
«Реалізація змісту державного стандарту дошкільної освіти у
комплексних та парціальних програмах»**

Загальні положення програми підвищення кваліфікації **«Реалізація змісту державного стандарту дошкільної освіти у комплексних та парціальних програмах»** (далі – Програма) розроблено відповідно до державної політики в галузі дошкільної освіти.

Розробники програми: Гавриш Наталія Василівна, доктор педагогічних наук, професор, Косенчук Ольга Геннадіївна кандидат педагогічних наук, доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти».

Обсяг програми підвищення кваліфікації - 15 годин/ 0,5 кредиту ЄКТС.

Метою Програми є формування знань про особливості процесу програмотворення у вітчизняній системі дошкільної освіти на різних етапах її становлення і розвитку; в результаті зіставного аналізу комплексних програм та короткого огляду парціальних програм допомогти слухачам дійти висновку про сучасні тенденції змісту дошкільної освіти, що знаходять відображення у програмотворенні.

Реалізація визначеної мети спрямована на розв'язання таких **завдань**:

- Сформувати уявлення про вимоги до змісту, структури, складників комплексних і парціальних програм дошкільної освіти.
- Збагатити і поглибити знання щодо концептуальних засад, ціннісних пріоритетів, своєрідності чинних комплексних і парціальних програм.
- Поширити знання про позитивні практики реалізації змісту державного стандарту дошкільної освіти в комплексних і парціальних програмах.
- Сформувати готовність до свідомого відбору комплексної та парціальних програм залежно від концепції розвитку та реальних умов закладу дошкільної освіти.
- Вправляти в умінні аналізувати і проводити порівняння змісту комплексних і парціальних програм.

Напрями навчання

Навчання педагогічних працівників буде здійснюватися за такими напрямками: поглиблення методичних знань про понятійний апарат програмотворення в системі дошкільної освіти; оволодіння практичними навичками проведення порівняльного, зіставного аналізу комплексних і парціальних програм, відбору певної програми у відповідності до концепції ЗДО та реальних умов його функціонування; удосконалення загальних та професійних компетентностей.

Загальні компетентності спрямовані на формування умінь, що мають бути притаманні педагогічним працівникам, зокрема це такі уміння, як:

- вчитися й бути готовим до отримання нового досвіду;
- брати на себе відповідальність й приймати обґрунтовані рішення;
- діяти об'єктивно, відповідно до пропонованих алгоритмів та інструкцій, використовуючи водночас творчий підхід до реалізації намічених завдань.

Професійні компетентності: комунікаційна, мовленнєва, цифрова, психологічна, емоційно-етична, інклюзивна, прогностична, організаційна, рефлексивна, компетентність педагогічного партнерства, здатність до навчання впродовж життя.

Очікувані результати навчання за Програмою:

- знання про вимоги до розробки і затвердження комплексних і парціальних програм у контексті оновленого Базового компоненту дошкільної освіти;
- сформовані уявлення про особливості змісту, структури, смислових доміант чинних комплексних і парціальних програм;
- виявлення готовності здійснювати порівняльний і зіставний аналіз комплексних і парціальних програм;
- готовність роботи аргументований відбір певної комплексної і парціальних програм залежно від концепції і реальних умов конкретного закладу дошкільної освіти;
- виявлення обізнаності з позитивними практиками закладів дошкільної освіти щодо реалізації змісту державного стандарту дошкільної освіти у комплексних і парціальних програмах.

Навчання педагогів щодо змістових і структурних характеристик чинних комплексних і парціальних програм дошкільної освіти забезпечується за дистанційною, мережевою *формами навчання* шляхом проведення інтерактивних лекцій, онлайн-практикумів, тренінгових занять.

Зміст Програми складається з чотирьох взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання слухачі складають підсумковий тест.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 15 годин (0,5 кредиту ЄКТС), з них: 4 год. – лекцій; 6 год. – практичні заняття; 4 год. – самостійна робота слухачів (розроблення практичного кейсу), 1 год. – підсумкові заходи.

Тема 1. Програмотворення в системі дошкільної освіти як один з ключових показників активних процесів її реформування та модернізації.

Реформаційні та модернізаційні процеси в системі дошкільної освіти України на різних етапах її становлення і розвитку. Термінологічний аналіз ключових понять: *комплексна освітня програма, парціальна програма, програма розвитку закладу дошкільної освіти, концепція розвитку закладу дошкільної освіти* тощо. Державний стандарт дошкільної освіти (2021) – базовий орієнтир і джерело програмотворення. Характеристика основних вимог до розробки і затвердження комплексних і парціальних програм.

Тема 2. Програмно-методичне забезпечення чинних комплексних освітніх програм для закладів дошкільної освіти

Змістові та структурні компоненти програмно-методичного забезпечення чинних комплексних освітніх програм дошкільної освіти. Огляд чинних комплексних програм та методичного забезпечення до них: Програма «Дитина», програмно-методичний комплекс «Впевнений старт», Програма «Українське дошкілля», Програма «Світ дитинства», Програма «Освіта і піклування», Програма «Соняшник», альтернативна Програма «STREM- освіта», Програма «Стежинки у всесвіт», «Програма «Я у світі».

Тема 3. Реалізація змісту державного стандарту дошкільної освіти в чинних парціальних програмах (інваріантний складник державного стандарту)

Специфіка, мета, завдання, структурні компоненти парціальної програми дошкільної освіти. Реалізація змісту державного стандарту дошкільної освіти в парціальних програмах (інваріантна складова). Короткий огляд парціальних програм освітнього напрямку «Особистість дитини» («Зерно любові», «Скарбниця моралі», «Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях», «Про себе треба знати, про себе треба дбати», «Казкова фізкультура», «Горизонтальний пластичний балет»), освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва» («Вітаю, театре!», «Музично-казкові намистинки»), освітнього напрямку «Дитина у соціумі» («Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку», «Україна – моя Батьківщина», «Моя країна – Україна», «Лідер живе у кожному»), освітнього напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» («Інтелектуальна мозаїка», «Програма з формування математичної компетентності»), освітнього напрямку «Дитина у світі гри» («Творці майбутнього»).

Тема 4. Реалізація змісту державного стандарту дошкільної освіти в чинних парціальних програмах (варіативний складник державного стандарту дошкільної освіти)

Концепція розвитку закладу дошкільної освіти і вибір освітніх програм. Матеріально-технічне та методичне забезпечення до парціальних програм. Короткий огляд парціальних програм варіативної складової: Програми освітнього напрямку «Особистість дитини». Спортивні ігри («Мудрі шахи», «Аква-театр», «Шкіряний м'яч», «Настільний теніс», «Цікаві шашки»), освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва» («Дитяча хореографія»), освітнього напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Комп'ютерна грамота».

Практичний кейс для самостійного опрацювання

Виконання завдань, що спрямовані на вивчення сутності алгоритму планування і забезпечення реалізації принципу наступності між дошкільною та початковою школою в умовах ЗДО, позитивних практик забезпечення готовності дітей дошкільного віку до навчання у школі в умовах ЗДО та родинного виховання. Практичний кейс реалізується у два етапи:

1. Зіставний і порівняльний аналіз концепції, змісту, компонентної структури чинних комплексних освітніх програм;
2. Вправлення у відборі комплексної та парціальних програм відповідно до концепції розвитку ЗДО та реальних умов його функціонування.

Зміст програми

Назва тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Підсумковий тест	Усього
Тема 1. Програмотворення в системі дошкільної освіти як один з ключових показників активних процесів її реформування та модернізації.	2	–		–	2
Тема 2. Програмно-методичне забезпечення чинних комплексних освітніх програм для закладів дошкільної освіти	2	2	1	–	5
Тема 3. Реалізація змісту державного стандарту дошкільної освіти в чинних парціальних програмах (інваріантний складник державного стандарту)	–	2	1	–	5
Тема 4. Реалізація змісту державного стандарту дошкільної освіти в чинних парціальних програмах (варіативний складник державного стандарту дошкільної освіти)	–	2	2	–	4
Підсумкові заходи	-	–	–	1	1
Усього	4	6	4	1	15